

AİLE EĞİTİM BÜLTENİ

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI

OCAK 2024

OYUN ÇOCUKLARIMIZ İÇİN
NİÇİN ÖNEMLİ?

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

tegm.meb.gov.tr

@mebtegm

Atatürk Blv. No 98 Milli Eğitim Bakanlığı
Kat 2 Blok A/B ve Kat 5 Blok A Kızılay
Çankaya/ANKARA

OYUN ÇOCUKLARIMIZ İÇİN NİÇİN ÖNEMLİ?

Anneciğim, Babacığım,
Oyun bizim için ne gibi
biliyor musunuz? Sevgi gibi,
su gibi, ekmek gibi...

Çocuklarımızın dış dünyayı tanıması ve dış dünyaya uyum sağlaması oyunla başlamakta ve gelişmektedir. Oyun; çocuklarımızın bedensel yeteneklerini keşfetmede, ruhsal durumlarını anlamada, kişiliklerinin olumlu yönde geliştirilmesinde etkin bir işleve sahiptir. Çocuklarımız için çok ciddi bir uğraş olan oyun aynı zamanda bir eğlence, gelişim ve eğitim kaynağıdır. Oyun sayesinde, farkında olmadan çocuklarımızın tüm gelişim alanlarında mesafe katettiğine şahit oluruz.

Oyun, erken yaştan itibaren çocuklarımızın bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal iyiliği için çok önemlidir. Çocuklarımızın büyümeleri ve sağlıklı gelişmeleri için beslenme, sevgi, bakım ne kadar gerekli ise oyun da o kadar gereklidir. Çocuklarımız yıkanma, giyinme, yemek yeme, diş fırçalama, ev işlerinde yardım etme gibi günlük işleri oyuna çevirirler.

BİRLİKTE OYNAYALIM MI?

**Çocuklar oyunla büyür,
dünyayı keşfeder!**

Oyun çocuklarımızın kendi deneyimlerini yaşayarak hayatı tanımalarını sağlar ve onların fiziksel, zihinsel, dil, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekler. Oyun oynarken çocuklarımız duygularını, ihtiyaçlarını, sorunlarını dile getirir; bunları çözme yeteneğini geliştirir ve çevreleriyle sağlıklı ilişkiler kurmayı öğrenir.

**Her oyun bir maceradır,
her çocuk bir kahramandır.
Haydi, biz oyun oynamaya
gidiyoruz!**

Oyun, çocuklarımızın sorunların üstesinden gelmelerine ve korku, öfke ya da üzüntü gibi olumsuz duygularla başa çıkabilmelerine yardımcı olur. Biz çocuklarımızı oyun sırasında gözlemlediğimizde onların neler hissettiklerini, yaşam deneyimlerini ve algılarını daha iyi anlarız. Bu nedenle oyun oynamaları için anne babaları olarak çocuklarımızı teşvik etmeli, onların neyle uğraştığını veya ilgilendiğini kavrayıp o uğraşlarına dâhil olarak onlarla oynamalı, onlara oyun araçları sağlamalı ve oyun oynamaları için fırsatlar oluşturmalıyız.

OYUNUN ÇOCUĞUNUZA KATKILARI NELERDİR?

Fiziksel Gelişim: Çocuklarımız oyunda bedenlerini çalıştırır ve kaslarını çeşitli biçimlerde kullanarak hareket becerilerinde yeterlilik kazanırlar. Oyun sırasındaki fiziksel etkinlikler, çocuklarımızın ince ve kaba motor becerilerinin gelişmesini, vücut bölümlerini koordineli kullanmalarını sağlar.

Sosyal-Duygusal Gelişim: Çocuklarımız bu dönemde doğru-yanlış, iyi-kötü, haklı-haksız gibi toplumda değeri olan ahlaki kavramları oyun sırasında görür, öğrenir, dener, benimser ve benliğinin bir parçası hâline getirirler. Sırasını bekleme, paylaşma, iş birliği yapma, kendi haklarını savunma, başkalarının haklarına saygılı olma, çevresi ile uzlaşma, düzen ve temizlik alışkanlıkları edinme, karşısındakini dinleme gibi sosyal becerileri oyun sırasında öğrenirler. Farklı sosyal rolleri deneyimleme fırsatı bulurlar.

Bilişsel Gelişim: Oyun sayesinde çocuklarımız zihinsel sembolleri biçimlendirirler. Düşünmeyi ve kendi başlarına karar vermeyi, odaklanmayı ve becerilerini düzenlemeyi öğrenirler. Oyun çocuklarımızda, üst düzey düşünme becerisinin ve yaratıcılığın gelişmesine katkı sağlar.

Dil Gelişimi: Oyun ve konuşma arasında sıkı bir ilişki vardır. Oyun, çocuklarımızın sözcük hazinelerinin gelişmesine, düzgün cümleler kurmalarına, duygularını rahat ifade etmelerine, fikirlerini paylaşmalarına, yeni deneyimler kazanmalarına imkân verir.

“OYUN DOSTU EV” YAPMAYA VAR MISINIZ?

Çocuklarımız sahip oldukları hayal güçleri ve yaratıcılık becerileri sayesinde, yetişkinlere sıradan gelen şeylere sıra dışı anlamlar yükleyebilmektedirler. Bu sayede de her ortamda ve her materyalle oynayabilmektedirler. Çocuklarımızın bu yetisini desteklemek için evlerimizi “Oyun Dostu Ev” şeklinde yeniden düzenleyebiliriz.

Anneciğim, Babacığım
Biz de evimizi oyun dostu
ev yapalım mı?

“Oyun Dostu Ev” için;

•**Çocuklarımızla etkili iletişim kurmalıyız.**

Oyun dostu ev oluşturulması sürecinde en önemli aşama çocuk ve aile arasındaki iletişim sürecidir. Bu sebeple çocuklarımızı etkin biçimde dinleyelim, iletişime açık olalım, gerektiğinde onlara rehberlik ve yönlendirmeler yapalım.

•**Çocuklarımıza zenginleştirilmiş bir çevre sunmalıyız.**

Zenginleştirilmiş çevre; çocuklarımızın çok fazla materyal veya oyuncak ile karşılaşmasıyla değil, farklı şeylere dönüştürebilecekleri açık uçlu malzemelere erişmesiyle mümkün olabilir.

•**Evde güvenli bir oyun ortamı oluşturmalıyız.**

Çocuklarımıza tercih ettikleri şekilde oyun alanı oluşturulmalıyız ve bu alanda özellikle onların ilgisini çeken veya çekebilecek olan elektronik cihazları güvenli hâle getirmeliyiz. Mobilyalarımızı çocuklarımızın çarpma, üzerine tırmanma, çekme itme gibi durumlarını göz önünde bulundurarak yeniden düzenlenmeliyiz.

·Oyuncaklarını; çocuklarımızın yaşına, gelişim özelliklerine, ilgi ve ihtiyaçlarına göre seçmeliyiz.

Pahalı ve elektronik oyunculardan ziyade çocuklarımızın yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini geliştirici oyuncakları seçmeliyiz. Ayrıca oyuncaklar, zararlı kimyasal içermeyen ve temizlenebilen ham maddeden, estetik bir şekilde üretilmiş olmalıdır. Sadece öğretme amaçlı oyuncaklar yerine hem eğlenceli hem de eğitsel özellikleri bulunan, problem çözmeyi sağlayan, merak uyandırıcı oyuncaklar tercih etmeliyiz.

Ne oynasak acaba? Bize bir öneriniz var mı? Arka sayfada mı? Tamam öyleyse biz oraya gidiyoruz.

OYUN ÖNERİLERİMİZ

Evde çocuğunuzla isterseniz şu oyunları oynayabilirsiniz:

Şaşkın Renkler

Çocuğunuza renkli kâğıtlar verin. "Kâğıt başında, kâğıt sırtında, kâğıt avuçlarının arasında" şeklinde verdiğiniz yönergelere uygun olarak kâğıtların yerlerini değiştirmesini isteyin. Oyunun diğer aşamasında masaya ya da yere 4 farklı renkte kâğıt koyun. İki renk söyleyin ve çocuğunuzdan söylediğiniz renklerdeki kâğıtlara dokunmasını isteyin. Renkleri giderek daha hızlı bir biçimde söyleyerek bazen de ortamda olmayan renkleri söyleyerek çocuğunuzu şaşırtmayı deneyin. Oyunun ikinci aşamasında çocuğunuzdan yaptığınızı değil, söylediğinizi yapmasını isteyin. Renkleri söylerken söylediğiniz renklere değil de başka renklere dokunun. Bir sonraki aşamada oyunun liderliğini çocuğunuza verin. Renkleri o söylesin, onun söylediği renklere siz dokunun.

Bardaktan Kule

Çocuğunuza karton bardaklarla neler oynanabileceğini sorun ve karton bardaklarla serbest oyun oynaması için biraz zaman tanıyın. Sonra kendi oyununuzu oynamayı teklif edin. Bu oyun için karton bardakları düz bir zemin üzerinde birlikte üst üste dizerek kule yapın. Yaptığınız kuleyi top veya benzer bir nesne ile sırayla devirmeye çalışın. Kuleyi deviren kişi kaç bardak düşürdüğünü sayıp söylesin ve devrilen bardakları tekrar dizesin. Her seferinde farklı bir kule yapması için çocuğunuzu cesaretlendirin.

Çorap Topu

Çocuğunuzun çoraplarını eşleştirmeden bir torbaya doldurun. "Ayakların giysisi, sıcacıktır içi?" bilmecesini sorun. Çocuğunuzun tahminlerini dinledikten sonra bilmecenin cevabının "çorap" olduğunu söyleyin. Sonra torbadaki çorapları yere dağınık bir şekilde koyun. Çocuğunuzla birlikte çorapları eşleştirerek çorap topu hâline getirin. Oyunun bu aşamasında çocuğunuza "Çorap Topu" oyunu oynayacağınızı söyleyerek çorapları belirli bir mesafeden sepete atmasını isteyin. Oyunun sonunda çocuğunuzla birlikte kaç tane çorabın sepetin içinde, kaç tane çorabın sepetin dışında olduğunu sayın.

Çok severiz bu oyunu!

Çocuğunuzla açık alanda isterseniz şu oyunları oynayabilirsiniz:

Doğadan Topla Oyuna Başla

Çocuğunuzla bahçeye çıkın ve bu oyun için bahçeden doğal malzemeler toplayın. Topladığınız malzemeleri çocuğunuzla inceleyin, malzemelere dokunun ve onları koklayın. Her malzemedan kaç adet olduğunu birlikte sayın. Çocuğunuza bu malzemelerle nasıl oyunlar oynanabileceğini sorun ve fikirlerini denemesi için ona fırsat tanıyın. Oyunun diğer aşamasında bu malzemelerle bir parkur oluşturun. Parkurun kurallarını çocuğunuzla belirleyin (örneğin; kotaların olduğu yerde çift ayakla zıpla, taşların olduğu yerde tek ayakla zıpla gibi). Çocuğunuzun belirlenen kurallara uygun olarak parkuru tamamlamasına rehberlik edin.

Doğadaki Renkler

Çocuğunuzla birlikte bahçeye çıkın ve doğadaki renkler hakkında konuşun. Sonra çocuğunuza renklerle ilgili bir oyun bildiğinizi söyleyerek daha önceden hazırladığınız renkli kartları gösterin. Oyunun ilk aşamasında hangi renkte kart gösterirseniz o renkte doğada bulunan bir şeyin adını söylemesini isteyin (örneğin; yeşil kartı gösterdiğinizde yaprak, beyaz kartı gösterdiğinizde papatya demesi gibi). Oyunun diğer aşamasında hangi renkte kart gösterirseniz o renkte, doğada bulunan bir şeyi bulup dokunması (örneğin; yeşili gösterince çimenlere dokunması, kahverengiyi gösterince toprağa dokunması) gerektiğini söyleyin. Farklı renkte kartlar göstererek oyunu sürdürün.

Yaprak Asmaca

Çocuğunuzla birlikte bahçeye çıkın. Ona "İlkbaharda yeşildim, sonbaharda sarardı rengim." bilmecesini sorun. Çocuğunuzun tahminlerini dinledikten sonra bilmecenin cevabının "yaprak" olduğunu söyleyin. Çocuğunuzla çeşitli boyut ve şekillerde yapraklar toplayarak bir torbaya doldurun. Oyun ortamına ip ve mandalları getirin. İp, mandal ve yapraklarla hangi oyunları oynayabileceğinizi çocuğunuzla konuşun. Sonra "Yaprak Asmaca" oyununu oynamayı teklif edin. İpi, iki ağaç arasına çocuğunuzun yetişebileceği bir yükseklikte bağlayın. Bir müzik açın ve çocuğunuzdan müzik bitinceye kadar yaprakları ipe asmasını isteyin. Müzik bitince kaç tane yaprak astığını çocuğunuzla birlikte sayın. Oyunun son aşamasında çocuğunuzdan aynı türde olan yaprakları gruplamasını ve yan yana asmasını isteyin. Bakalım çocuğunuz kaç farklı türde yaprak asmış olacak? Çocuğunuzla birlikte evde ve açık havada oynayabileceğiniz diğer oyun önerilerimiz için <https://365gunoyun.meb.gov.tr/> adresini ziyaret edebilirsiniz.

Ne güzel oyunlar bunlar. Haydi! Biz de oynayalım.

